

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/403/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513213794
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7513213794.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35792752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, IČO: 47233516, proti žalovanej M. C., H.. XX.X.XXXX, C. N. E. X.Š. Č.. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, Sofijská č. 13, IČO: 42247268 zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Stará Baštova č. 2, o zaplatenie 2 170,08 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 14.4.2015 č.k. 17C/383/2013-63 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil, žalobcovi vrátil súdny poplatok vo výške 123,30 eura a žalobcu zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej trovy právneho zastúpenia v sume 198,66 eura.

V odôvodnení uviedol, že podľa ust. § 96 O.s.p. konanie zastavil v súlade s dispozitívnym úkonom žalobcu, ktorý vzal svoj návrh na začatie konania pred prvým pojednávaním v celom rozsahu späť a to bez uvedenia dôvodu.

O vrátení súdneho poriadku súd rozhodol v súlade s ust. § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Výrok o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovanej odôvodnil aplikáciou ust. § 93 a § 146 ods. 2 O.s.p. a majúc za to, že žalobca zavinil zastavenie konania, zaviazal ho nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 198,66 eura za dva úkony právnej služby (1/ prevzatie a príprava zastúpenia a 2/ písomné podanie na súd konkr. vyjadrenie k žalobe).

Proti výroku uznesenia, ktorým súd zaviazal žalobcu na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka podal včas odvolanie žalobca, a to z dôvodu, že sa nejedná o trovy účelne vynaložené. Navrhol napadnutý výrok zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia nepriznať. Uviedol, že ak sa nejakému subjektu priznáva určité osobitné postavenie (a to napr. podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z.z.) aj vo vzťahu k súdnemu konaniu, potom platí logický predpoklad, že tento subjekt bude odborne, personálne a materiálne pripravený na vykonávanie takejto činnosti a nie je teda v takomto prípade nutné zastúpenie advokátom. Poukázal pritom na uznesenie NS SR sp.zn. 6 M Cdo 5/2013 a uznesenie NS SR sp.zn. 6 M Cdo 9/2013. Rozhodnutie o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi preto považuje za nedôvodné a nezákonné. V závere konštatoval,

že subjekt OZ právna pomoc spotrebiteľom nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka, pretože s účinnosťou od 1.1.2015 je pre každý takýto subjekt stanovená povinnosť predložiť súhlas toho na ktorého strane má vystupovať. Uvedenú povinnosť vedľajší účastník nesplnil a do konania vstúpil spôsobom, kedy o žalovanej mal len informácie získané od súdu. Uviedol, že uvedené potvrdzuje napr. aj rozhodnutie KS Trnava sp.zn. 23Co/200/2013.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník na strane žalovanej a navrhol uznesenie v napadnutej časti potvrdiť. Uviedol, že svoje úkony považuje za účelné z toho dôvodu, že na ich základe vzal žalobca svoj návrh späť. Konštatoval, že vedľajší účastník je riadnym účastníkom, teda v súlade s čl. 47 ods. 2 Ústavy SR aj Občianskym súdnym poriadkom má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu a navyše priznanie trov vedľajšiemu účastníkovi môže byť účinným prostriedkom na to, aby sa žalobca v budúcnosti zdržal podávania tisícov nedôvodných žalôb, v opačnom prípade ho to bude naďalej motivovať, nakoľko mu žiadna ujma nevznikne ani v prípade prehrátého sporu. V závere poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a na uznesenie NS SR sp.zn. 3 M Cdo 30/2012.

Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že navrhuje vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy konania, pretože vedľajší účastník ju v predmetnej veci kontaktoval a osobne sa stretla s právnym zástupcom vedľajšieho účastníka, ktorého požiadala, aby sa k žalobe vyjadril. Dôvodom bola skutočnosť, že sa v danom spore nevedela sama dostatočne brániť. V závere ocenila nezištnú pomoc zo strany vedľajšieho účastníka.

Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane žalovanej a konanie mu predchádzajúce podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci vo vzťahu k trovám konania (konk. trovám právneho zastúpenia) vedľajšieho účastníka, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak žalobcu zaviazal na náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka.

Podľa výsledku konania vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania, pretože vystupoval na strane žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná a zároveň ním vynaložené trovy konania boli potrebné na účelné bránenie práva žalovanej, na strane ktorej vystupoval, preto súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, ak vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia tak, ako sú tieto podrobne špecifikované v odôvodnení jeho uznesenia.

Z obsahu spisu je zrejmé, podaním zo dňa 6.5.2014, doručeným súdu prvého stupňa dňa 9.5.2014, oznámil vedľajší účastník v zmysle § 93 O.s.p. a § 25 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vstup do konania a požiadal o doručenie návrhu na začatie konania. Následne dňa 26.5.2014 doručil súdu vyjadrenie k žalobnému návrhu /č.l. 42/ v ktorom uviedol, že žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky na základe neplatnej spotrebiteľskej zmluvy, preto má nárok len na vrátenie požičanej istiny bez úrokov a bez poplatkov. Zároveň si uplatnil trovy konania vo výške 198,66 eura. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka vo veci samej bolo doručené žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 29.9.2014 a zároveň bol žalobca vyzvaný, aby v lehote 10 dní zaujal písomné stanovisko k tomuto vyjadreniu. Dňa 14.4.2015 žalobca doručil súdu prvého stupňa späťvzatie návrhu na začatie konania, v ktorom neuviedol dôvod späťvzatia a navrhol konanie zastaviť.

Za tejto situácie bezpochyby právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. pre účelné bránenie práva žalovanej, t.j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu v prospech žalovanej. Nemožno preto hodnotiť vynaloženie trov právneho zastúpenia ako trovy nadbytočné, či neúčelné tak, ako to namieta žalobca vo svojom odvolaní.

Nemožno preto prisvedčiť odvolacej námietke žalobcu, že právnym zastúpením vedľajšieho účastníka došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania.

K odvolacej námietke žalobcu ohľadne významu právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka odvolací súd uvádza nasledovné:

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom (čl. 47 ods.2 Ústavy SR). Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie na ochranu spotrebiteľov, a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že osoby zakladajúce združenie sú schopné uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalosť procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom, v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 3 Ústavy SR každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Združeniu podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom (podľa názoru odvolacieho súdu ani v hmotnoprávných vzťahoch) a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva združenia na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2 Ústavy SR v spojení s § 3 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 146 ods. 2 O.s.p., osobitne ku náhrade trov konania vzniknutých právnou pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z takéhoto výkladu Ústavy SR a zákona o ochrane spotrebiteľa odvolací súd je názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie na ochranu spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci, spočívajúce v zastúpení advokátom, boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie na ochranu spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom.

Aj v prípade zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom teda platí, že vedľajšiemu účastníkovi možno priznať iba náhradu účelne vynaložených trov, t.j. trov nevyhnutných pre účelne bránenie práva účastníka, na strane ktorého vystupuje (v prejednávanej veci žalovanej), a to s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka) musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo, ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Aj keď nemožno uprieť právo vedľajšieho účastníka dať sa zastúpiť advokátom v zmysle ust. čl. 47 Ústavy SR, nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak právny zástupca vedľajšieho účastníka nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. neposkytol právne služby,

ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností a pod. To platí aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, alebo skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, nakoľko sú významné na posúdenie veci samej.

V prejednávanej veci trovy účtované vedľajším účastníkom v súvislosti s poskytnutím právnych služieb právnym zástupcom sú účelné tak, ako bolo vyššie uvedené, preto súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, ak vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

K námietke žalobcu, že združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka z dôvodu nepredloženia súhlasu žalovanej o tom, že vstupuje do konania na jej strane odvolací súd dodáva, že uvedená povinnosť bola inkorporovaná do ust. § 93 O.s.p. až s účinnosťou od 1.1.2015. Uvedené združenie vstúpilo do konania dňa 9.5.2014 a navyše ako vyplýva z vyjadrenia žalovanej k odvolaniu žalobcu /č.l. 77/ so vstupom tohto združenia ako vedľajšieho účastníka na jej strane súhlasila a jeho pomoc ocenila.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie vo výroku o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania, vedľajší účastník na strane žalovanej si trovy odvolacieho konania (t.j. trovy právneho zastúpenia za úkon právnej služ) neuplatnil, preto súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Uvedené uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.